

Eksperyment językowy w Gimnazjum nr 1 w Konstancynie Łódzkiej

Nauczanie języków obcych w Gimnazjum nr 1 w Konstancynie było zawsze traktowane priorytetowo. Dyrektorka szkoły mgr Barbara Zawadzka rozumiała znaczenie i konieczność efektywnego nauczania języków obcych i z roku na rok dokładała starań, aby ta nauka przynosiła coraz lepsze rezultaty.

Dostrzegając pewne mankamenty dotychczasowego modelu podziału uczniów na grupy językowe, dyrekcja szkoły wraz z przewodniczącą zespołu nauczycieli języków obcych z wielkim zaangażowaniem i po analizach dotychczasowego modelu zdecydowała się na zmianę systemu nauczania języka angielskiego w gimnazjum.

Od roku szkolnego 2002/2003 wprowadzono podział całego rocznika klas I na kilka grup w zależności od stopnia zaawansowania i predyspozycji uczniów. Zespół przedmiotowy nauczycieli języka angielskiego przygotował test leksykalno-gramatyczny, który oprócz ocen uzyskanych przez ucznia w szkole podstawowej stanowił podstawę przydziału do grup – zaawansowanej, średniej lub podstawowej.

W grupie zaawansowanej znaleźli się uczniowie o najwyższych predyspozycjach do nauki języka angielskiego, w grupie średniej – uczniowie, którzy są średnio uzdolnieni, jeśli chodzi o naukę języka obcego a w grupie podstawowej znaleźli się uczniowie mający kłopoty z przyswajaniem języka obcego.

Uczniowie uzdolnieni językowo, zebrani w jednej grupie mogą pracować w szybszym tempie i realizować niektóre treści ponadprogramowe, aby osiągnąć jak najwyższy poziom znajomości języka, co daje możliwość uzyskania najwyższych ocen.

W grupie średnio-zaawansowanej, pracując z młodzieżą średnio uzdolnioną językowo nauczyciel wychodzi naprzeciw konkretnym potrzebom danego zespołu, aby jak najlepiej przygotować uczniów do dalszej pracy w szkole średniej.

Pracując z uczniami mniej uzdolnionymi językowo można z łatwością dostosować tempo pracy do ich możliwości. Trzeba odstąpić od pewnych wymagań programowych, jeśli uczniowie będą mieli wyraźne trudności w przyswojeniu tych treści programowych. W zamian należy poświęcić więcej czasu na powtórki oraz stosować takie metody nauczania, aby przełamać barierę językową i powodować wzrost motywacji i zainteresowania uczniów lekcjami.

Nasz system ma niewątpliwie wiele zalet. Przede wszystkim wzrasta efektywność nauki i uczniowie mają lepsze szanse rozwoju. Praca nauczyciela jest łatwiejsza i sprawia wiele satysfakcji. Wymaga jednak stałej współpracy zespołu przedmiotowego. Częste konsultacje, dzielenie się doświadczeniem, wymiana materiałów dydaktycznych, lekcje otwarte oraz opieka nad młodym nauczycielem przynoszą korzyści i pozwalają osiągnąć odpowiednie wyniki w pracy.

Warto zauważyć, że w naszym Gimnazjum każdy uczeń realizuje naukę języka angielskiego w wymiarze 3 godzin tygodniowo. Ponadto uczniowie mogą uczyć się języka niemieckiego na dodatkowych zajęciach, a klasa uczniów o najwyższych predyspozycjach humanistycznych uczy się języka niemieckiego obowiązkowo.

Po pierwszych trzech latach nauki w tym systemie opracowałam wraz z pozostałymi nauczycielami języka angielskiego zestaw pytań dla uczniów, w celu uzyskania odpowiedzi, czy podziały na tego typu grupy były trafne i miały swój sens.

Wszyscy uczniowie odpowiedzieli, że dzięki takiemu systemowi nauczania języka angielskiego mogli uczyć się we właściwym dla siebie tempie i na odpowiednim dla siebie poziomie. Uczniowie z grup podstawowych podkreślali to, że też mieli szansę zdobycia dobrych ocen, ich trud i zaangażowanie jest tak samo doceniane jak u ich kolegów, którzy osiągnęli wyższy stopień zaawansowania.

Nie ma jednak doskonałego rozwiązania, zatem i nasz system ma pewne słabe strony. Na pewno trzeba włożyć więcej wysiłku w ułożenie planu lekcji. Trudno też czasem znaleźć zastępstwo nauczyciela języka obcego, gdyż wszyscy pracują w tym samym czasie.

Pewnym problemem przy zmianie grup językowych może też być stosowanie różnych podręczników w jednym roczniku.

Jednak mimo tych mankamentów nasz system przynosi dobre rezultaty. Nauka jest bardziej efektywna i ukierunkowana na specyficzne potrzeby uczniów zebranych w danej grupie.

Mam nadzieję, że wyżej opisane doświadczenia w nauczaniu języka angielskiego pomogą innym pedagogom w szukaniu nowych rozwiązań w pracy z młodzieżą szkolną.

Ewa Kazimierczak
przewodnicząca zespołu
nauczycieli języka angielskiego
w Gimnazjum nr 1
w Konstancynie Łódzkiej